

NY KRAFTUNDESØKELSE KOSTNADENE STIGER, PRISENE FALLER

Skrikende behov for omstilling

BILLIG STRØM: Kraftprisene i Norge har i løpet av få år mer enn halvert seg. Det presser innjeningen til en rekke norske kraftselskaper. FOTO: DREAMTIME

Kostnadene opp 20 prosent på åtte år

ENERGI: Kraftprisene stuper, mens kraftselskapenes kostnader stiger. – Det er på tide at kraftselskapene snart reagerer, sier Lars Erik Maurud i PA Consulting.

SIGURD SVEEN
SIGURD.SVEEN@FINANSVISEN.NO

PA Consulting har i 25 år tatt temperaturen på den norske kraftbransjen, og utviklingen de seneste årene har fått konsultentselskapet til å rope varsku. For mens kraftprisene faller og faller, har kraftselskapenes kostnader skutt i været. Det har nødvendigvis ført til svakere resultater og reduserte utbytter.

Denne utviklingen må snus, mener partner Lars Erik Maurud i PA Consulting, som står bak effektivitetsmålingen. Han mener kraftselskapene nå er nødt til å stramme inn.

– Alle aktorene kjenner seg igjen i resultatene fra denne undersøkelsen, og veldig mange av dem innrømmer at det har tatt overraskende lang tid å snu skuta, sier han.

– Hvorfor det er blitt sånn skyldes nok dels kulturen i kraftbransjen og tidvis manglende ledelse.

Investeres for mye
Hovedfunnet i årets undersø-

kelse er at kraftprisen i år kan havne under 20 øre pr. kilowatttime (kWh) for første gang på 15 år, samtidig som kraftselskapenes kostnader har steget hvert eneste år siden 2007. Siden bunnen for åtte år siden er kostnadene opp cirka 20 prosent.

Den viktigste årsaken til den sterke økningen, mener Maurud skyldes at kraftselskapene bruker altfor mye penger på å vedlikeholde og oppgradere eksisterende anlegg.

– Det er så godt som ingen ikke-planlagte stans i norsk kraftproduksjon. Alle kraftselskapene ønsker for enhver pris å unngå dette, men det spørs om det er en riktig strategi. Hvis man vedlikeholder anlegget og bytter ut så mange komponenter at anlegget aldri stopper, mener jeg man overinvesterer, sier han.

– Det er en helt annen teknikk lenger sør i Europa. Der kjører man anleggene mye toffere, og aksepterer at man kan få en pro-

PRESSET BRANSJE: Partner Lars Erik Maurud i PA Consulting. FOTO: PA CONSULTING

duksjonsstans, selv om det veldig sjelden skjer.

Dårlig ledelse

Maurud mener også at eierne av kraftselskapene, som i veldig mange tilfeller er en kommune, har svikket.

– Energibransjen har i alle år hatt eiere som forsiktig sagt ikke er de mest aktive kapitalistene. De har blant annet hatt for mange forskjellige målsetninger for virksomhet, og derfor ikke vært raske nok med å reagere på fallet i kraftprisene.

Kraftprisene i Norge og Norden er siden 2012 mer enn halv-

ert. I terminmarkedet prises det dessuten inn at kraftprisene vil bli liggende rundt dagens nivå i mange år fremover.

– Utbyttekapasiteten blir bare dårligere og dårligere, så eierne må for eller siden gjøre noe for å bedre resultatene, sier Maurud.

Mer samarbeid

Ved siden av å stramme inn på investeringene i eksisterende anlegg, ser Maurud behov for en konsolidering i bransjen. Sammenlignet med Sverige har Norge langt flere og mindre kraftprodusenter.

– Fusjoner mellom kraftprodusenter har vist seg å være vanskelig siden det er mye kommunale følelser inne i bildet. Paradoksalt nok kan en kommunesammenslåing der hver kommune har sitt kraftselskap, føre til en naturlig fusjon mellom kraftselskapene, sier han.

Samtidig mener han at operatørsamarbeid, slik Eidsiva Energi og E-co Energi har lykket med, bør bli normen for langt flere.

– Norske vannkraftverk overvåkes i dag av rundt 40 døgnbemannede driftsentraler mens det reelle behovet i Norge kan være et sted mellom 10 og 15, hevder Maurud.

– VIKTIG OG SPENNENDE: AF Gruppen-sjef Morten Grongstad. FOTO: EIVIND YGEBESEN

AF bygger ny helikopterbase

AF Gruppen er av Forsvarsbygg valgt som entreprenør for bygging av ny helikopterbase på Ørlandet, melder selskapet.

Avtalen, en totalentreprise, er verdt 131 millioner kroner, og arbeidet vil ta et års tid med oppstart i januar.

Basen vil bli tilsvarende den selskapet bygger på Sola, og vil omfatte et nytt hangarbygg i tillegg til oppstillingsplasser for helikoptre samt tilførselsvei og parkeringsareal.

Totalt skal det bygges nybygg med bruttoareal på cirka 6.000 kvadratmeter og utomhusanlegg på cirka 15.000 kvadratmeter. FA

InterOil-topp tropper av

Jose Francisco Chalela vil fratresitt verv som styremedlem for å fokusere på sine forpliktelser i Colombia, melder InterOil Exploration and Production.

I en børsmelding skriver InterOil at de ser frem til å arbeide videre med ham i Colombia.

Chalela har over 35 års erfaring fra den colombianske olje- og gassbransjen.

Etter fratredelsen består InterOil-styret av seks medlemmer. FA

– STRAMMERE TILBUSSIDE: Erik Wärness, sjeføkonom i Statoil. FOTO: EIVIND YGEBESEN

Ser tregt lagerfall

Oljelagrene er betydelig høyere enn normalt, og selv om etterspørselen etter hvert vil øke tilbudet, vil det ta tid før det bygges ned. Det sa sjeføkonom Erik Wärness i Statoil på et seminar tirsdag.

– Det er umulig å si hvor prismekanismen blir når gunner å se trekk på lagrene han.

Hvordan finansmarkedet reagerer er også usikkert, geopolitiske uroen sammen med lav ekstrakapasitet i Opec-land som Nigeria eller Libyen utgjør at prisene kan raskere enn fundamentet hold tilsier.

– Tilbudsvidden er større enn tidligere, sa Wärness.